

Fordonstvätt

Ditt ansvar

Vid fordonstvätt släpps metaller, oljeprodukter och andra organiska och oorganiska ämnen ut med avloppsvattnet. Föroreningarna kommer från tvättkemikalierna och smuts från vägbeläggning, fordon och däck. Därför är det viktigt att du som har en sådan verksamhet känner till och följer de krav och regler som finns. Enkelt uttryckt:

- Miljöanpassade produkter ska användas.
- Rutiner för tömning och skötsel av avskiljare/reningsanläggning ska finnas.
- Avfall ska hanteras korrekt.
- Anslag om förbud för avfettning i tvättkän bör finnas.
- Tömningsavtal för oljeavskiljare ska finnas.

Anmälningsskyldighet för stora anläggningar

Om din anläggning tar emot mer än 5000 personbilar per år, eller mer än 1000 lastbilar, bussar eller traktorer per år ska du anmäla din verksamhet till Miljökontoret, se nästa sida.

Rätt val och bra ordning

Utsläpp av mineralolja, dvs. opolära alifatiska kolväten, kan hållas på en acceptabel nivå genom att man väljer rätt tvättkemikalier och sköter oljeavskiljaren på rätt sätt. Däremot avskiljs inte andra oönskade föroreningar i spillvattnet, t.ex. tungmetaller, i tillräcklig omfattning i en traditionell oljeavskiljare. Utsläpp av metaller har betydelse för de kommunala reningsverken och påverkar möjligheten att använda slammet från reningsverken som gödsel på åkrar.

Tvättkemikalier

Tvättkemikalier får inte försämra den egna reningsanläggningens funktion. Följ därför leverantörens anvisningar och informera kunderna om vilka tvättkemikalier som får användas.

De tvättkemikalier som används ska vara miljöanpassade. Miljömärkta medel, t.ex. Svanen, Bra Miljöval, eller medel som uppfyller kraven i "Miljökrav på fordonstvättmedel" och "Miljöanpassade produkter för särskild avfettning" bör användas. Lista på miljömärkta medel finns på www.naturskyddsforeningen.se/kemikalie-svepet.

I "gör-det-själv-hallar" är det inte alltid möjligt att kontrollera vilka kemikalier kunder använder. Därför är det viktigt att du som driver en "gör-det-själv-hall" har ett system för kontroll och dosering av tvättkemikalier. "Gör-det-själv-hallar" bör också vara utrustade med vattenbesparande högtrycksspolning.

Oljeavskiljare

Tvättanläggningar där avlopp från fordonsverkstad behandlas i samma reningsanläggning har ofta höga oljeutsläpp; en blandning av olika avloppsvatten gör att oljeavskiljare eller annan rening inte fungerar på avsett vis. Därför bör anläggningar med både fordonstvätt och verkstad ha separata oljeavskiljare. Alternativet är att verkstadsdelen inte har något avlopp, utan endast en lösning för eventuell smältvatten.

Oljeavskiljare ska i första hand uppfylla Svensk standard SS-EN 858¹. Verksamhetsutövaren ska kunna visa att oljeavskiljaren fungerar och att den är dimensionerad för de flöden som fordonstvätten har.

Rening efter oljeavskiljare

För att klara kraven i Örebro läns riktlinjer för krav på fordonstvättar krävs normalt ett reningssteg efter oljeavskiljaren. Detta kan ske genom t.ex. ett kemisk eller biologiskt reningssteg.

Avfall

Avfall måste hanteras på rätt sätt, och tydlig information om hur avfall ska hanteras måste finnas tillgänglig. Det gäller naturligtvis också "gör-det-själv-hallar" där allmänheten kan utföra både tvätt, reparationer och service på egna fordon.

Lämplig utrustning för att ta hand om och förvara t.ex. spillolja, oljefilter, glykol och fordonsbatterier är cisterner, fat och liknande. Transportabla uppsamlingstråg för spilloljor och glykol är andra exempel på vad som kan ingå i utrustningen.

Flytande farligt avfall ska förvaras invallat så att det inte kan rinna ut i avlopp eller till omgivningen vid spill eller överfyllnad.

Farligt avfall är

- olja från oljeavskiljare,
- slam från slam- och oljeavskiljare,
- slam från slamavskiljare,
- slam från slamrännor.

¹ Svensk standard SS-EN 858-1 innehåller principer för produktutformning, provning, märkning och kvalitetskontroll. SS-EN 858-2 dimensioneringsanvisningar, nominell storlek, installation, drift och underhåll. Kan köpas från Svensk Standard, www.sis.se.

Riktvärden för utsläpp

Befintliga anläggningar:

Personbil

Samlingsparameter: bly, krom, nickel	10 mg/fordon
Kadmium	0,25 mg/fordon
Zink	50 mg/fordon
Oljeindex och Opolära alifatiska kolväten	5 g/fordon

Lastbil, buss eller annat vägfordon

Samlingsparameter: bly, krom, nickel	30 mg/fordon
Kadmium	0,75 mg/fordon
Zink	150 mg/fordon
Oljeindex och Opolära alifatiska kolväten	15 g/fordon

Nedbrytbarhet	Kvot BOD ₇ /COD _{Cr}
Spillvattnet	>0,3

Högt COD_{Cr} indikerar hög smutshalt. Detta bör vara så lågt som möjligt.

Nya anmälningspliktiga anläggningar eller vid ombyggnad av befintliga anläggningar:

Personbil

Samlingsparameter: bly, krom, nickel	5 mg/fordon
Kadmium	0,10 mg/fordon
Zink	50 mg/fordon
Oljeindex och Opolära alifatiska kolväten	2,5 g/fordon

Lastbil, buss eller annat vägfordon

Samlingsparameter: bly, krom, nickel	15 mg/fordon
Kadmium	0,3 mg/fordon
Zink	150 mg/fordon
Oljeindex och Opolära alifatiska kolväten	7,5 g/fordon

Nedbrytbarhet	Kvot BOD ₇ /COD _{Cr}
Spillvattnet	>0,3

Högt COD_{Cr} indikerar hög smutshalt som bör vara så lågt som möjligt.

Mer information

Miljökontoret, Örebro kommun,
Åbylundsgatan 8 A
Box 33200, 701 35 Örebro
Tfn 019-21 10 00
miljokontoret@orebro.se
www.orebro.se